

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALAR ERKIN FIKRLASHINI SHAKLLANTIRISHDA INTERFAOL USULLARNING AHAMIYATI

Botirova Nigora Muradovna

Buxoro innovatsiyalar universiteti 2-kurs magistranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarda erkin fikrlash qobiliyatini shakllantirishda interfaol usullarning ahamiyati tahlil qilingan. Interfaol usullarning turlari, ularning bolalar tafakkuri va ijodkorligini rivojlantirishdagi o'rni, shuningdek, amaliyotda qo'llash yo'llari bayon etilgan. Bolalarning fikrlash jarayonini faol va qiziqarli tarzda tashkil etish orqali ularda mantiqiy, ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish muhimligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, erkin fikrlash, interfaol usullar, ijodkorlik, bolalar rivojlanishi, ta'lim texnologiyalari, rol o'yinlari, konstruktiv loyihalar, pedagogik usullar.

Аннотация: В данной статье рассматривается значение интерактивных методов в формировании свободного мышления у детей дошкольного возраста. Освещены виды интерактивных методов, их роль в развитии мышления и творческих способностей детей, а также пути их практического применения. Обоснована важность активной и увлекательной организации мыслительного процесса для развития логического, творческого и критического мышления у детей.

Ключевые слова: Дошкольное образование, свободное мышление, интерактивные методы, творчество, развитие детей, образовательные технологии, ролевые игры, конструктивные проекты, педагогические методы.

Kirish

Bugungi zamonaviy ta'lim jarayonida bolalarning erkin fikrlash qobiliyatini shakllantirish muhim masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, maktabgacha yoshda bolalarning tafakkuri, tasavvurlari va ijodkorligi rivojlanadigan poydevor davri ekanligi sababli, bu jarayonda interfaol usullardan foydalanish dolzarb hisoblanadi. Mazkur maqola maktabgacha yoshdagi bolalar erkin fikrlashini rivojlantirishda interfaol usullarning roli va ahamiyatini tahlil qilishga qaratilgan.

Erkin fikrlashni rivojlantirishning zaruriyati

Erkin fikrlash bola tafakkuri va ijtimoiy rivojlanishining asosiy komponentidir. Bu qobiliyat bola hayotidagi muhim qarorlar qabul qilishda, o'z fikrini erkin bayon qilishda va ijodiy muammolarni hal qilishda katta ahamiyatga ega. Maktabgacha yoshda bolalarda mantiqiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish bola keyingi ta'lim bosqichlarida muvaffaqiyat qozonishi uchun muhim shartdir.

Interfaol usullar: ta'rif va ahamiyat

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Interfaol usullar – bu o‘qituvchi va tarbiyalanuvchi o‘rtasidagi faol o‘zaro muloqotga asoslangan pedagogik usullar majmuidir. Ushbu usullar bolalarda nafaqat bilimlarni, balki erkin fikrlash, muloqot qilish, hamkorlikda ishlash va ijodkorlik kabi qobiliyatlarni rivojlantirishga qaratilgan. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun quyidagi interfaol usullar juda samarali hisoblanadi:

1. Rol o‘yinlari: Bolalar real hayotdagi vaziyatlarni jonlantirish orqali turli muammolarni hal qilishni o‘rganadilar.
2. Baho berish va muhokama qilish: Guruhda fikr almashish orqali har bir bola o‘z nuqtai nazarini erkin bayon qiladi.
3. Vizual texnologiyalar: Rasm, animatsiyalar yoki slaydlar orqali fikrni ochib berish.
4. Konstruktiv loyihalar: Bolalarni turli buyumlar yaratishga undash, bu orqali ijodkorlik va mantiqiy fikrlashni rivojlantirish.

Interfaol usullarning amaliy tatbiqi

Amaliyotda interfaol usullarni qo‘llash uchun quyidagi bosqichlar tavsiya etiladi:

1. Darsning maqsadini aniqlash: Har bir mashg‘ulotda aniq maqsad qo‘yilishi lozim. Masalan, bolalarda ijodkorlikni rivojlantirish.
2. O‘yinli yondashuvlar: Har bir dars jarayoniga o‘yin elementlarini kiritish bolalarning qiziqishini oshiradi.
3. Guruhda ishlash: Bolalarni kichik guruhlariga bo‘lish orqali ular o‘z fikrlarini o‘zaro baham ko‘rishlari va bir-biridan o‘rganishlari ta‘minlanadi.
4. Natijalarni tahlil qilish: Har bir dars oxirida bolalar o‘z ishlari natijalarini muhokama qilish imkoniyatiga ega bo‘lishlari lozim.

Xulosa

Maktabgacha yoshdagi bolalar erkin fikrlashini rivojlantirishda interfaol usullardan foydalanish pedagogik jarayonni boyitib, bolalarning shaxsiy va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi. Bu usullar yordamida bolalar nafaqat bilim olishadi, balki o‘z fikrlarini erkin ifodalashni va mustaqil qaror qabul qilishni o‘rganadilar. Shunday qilib, ta‘lim jarayonida interfaol usullardan foydalanish kelajak avlodning barkamol shaxs sifatida shakllanishiga katta hissa qo‘shadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha Ta‘lim Vazirligi materiallari.
2. Pedagogika fanlari bo‘yicha ilmiy maqolalar to‘plami.
3. Zamonaviy interfaol ta‘lim texnologiyalari bo‘yicha qo‘llanmalar.

